

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра кримінального процесу, криміналістики та експертології
факультету №6**

РОБОЧА ПРОГРАМА

**навчальної дисципліни «Досудове слідство та судовий розгляд
кримінальних проваджень»
вибіркових компонент
освітньої програми першого рівня вищої освіти**

**08 Право
081 Право**

ВКВС 0.6

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол № 7 від 30.08.2023 р.

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол № 7 від 25.08.2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол № 7 від 29.08.2023 р.

Розглянуто на засіданні кафедри кримінального процесу, криміналістики та експертології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ (протокол № 7 від 21.08.2023 р.).

Розробники:

1. Кочура О.О. – доцент кафедри кримінального процесу, криміналістики та експертології факультету № 6 ХНУВС, к.ю.н., доцент.

Рецензенти:

1. Шаренко С.Л. – голова Київського районного суду м. Харкова, доктор юридичних наук, доцент;
2. Романюк В.В. – завідувач кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства факультету № 1 ХНУВС, кандидат юридичних наук, доцент.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 7 Загальна кількість годин – 210 Кількість тем – 8	08 Право; 081 Право перший рівень вищої освіти – бакалавр	Навчальний курс 4 Семестр 8 Види контролю: екзамен
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – 34; (години)		Лекції – 16; (години)
Семінарські заняття – 46; (години)		Семінарські заняття – 20; (години)
Практичні заняття – ; (години)		Практичні заняття – ; (години)
Лабораторні заняття – (години)		Лабораторні заняття – (години)
Самостійна робота – 130; (години)		Самостійна робота – 174; (години)
Індивідуальні завдання:		Індивідуальні завдання:
Курсова робота – _____ (кількість; № семестру)		Курсова робота – _____ (кількість; № семестру)
Реферати (тощо) – _____ (кількість; № семестру)		Реферати (тощо) – _____ (кількість; № семестру)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Досудове слідство та судовий розгляд кримінальних справ» є: підготовка висококваліфікованих фахівців за спеціальності 081 Право, які володіють системою знань з навчальної дисципліни «Досудове слідство та судовий розгляд кримінальних проваджень». Формування у здобувачів першого рівня вищої освіти загального уявлення про основні теоретичні знання у сучасних умовах по проведенню досудового розслідування та судового розгляду кримінальних проваджень, вироблення та удосконалення ними особливих умінь, необхідних для здійснення правозастосовної діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни «Досудове слідство та судових розгляд кримінальних справ» є

- ознайомити студентів із сучасними досягненнями теорії та практики досудового розслідування та судового розгляду у кримінальному процесі;
- сформувати у них чітке уявлення про послідовність руху кримінального провадження та зміст кримінальної процесуальної діяльності на досудових та

судових стадіях процесу;

- навчити студентів орієнтуватися у чинному кримінальному процесуальному законодавстві та складати проекти кримінальних процесуальних документів;
- розвинути навички правильного застосування кримінальних процесуальних норм під час провадження за матеріалами кримінального провадження.

Міждисциплінарні зв'язки: цей курс не є ізольованим від фундаментальної навчальної дисципліни «Кримінальний процес», а слугує більш поглибленому вивченню найважливіших її тем, що присвячені стадіям досудового розслідування та судового розгляду, які провадяться органами досудового розслідування та суду за для швидкого, повного та неупередженого кримінального провадження. Вивчення навчальної дисципліни «Досудове слідство та судовий розгляд кримінальних справ» базується на використанні отриманих на попередніх курсах навчання знань кримінального процесу, криміналістики, конституційного права, оперативно-розшукової діяльності, діловодства, тощо та дозволяє навчитися комплексному використанню знань, що були отримані у ході вивчення зазначених вище дисциплін, для правильного вирішення практичних питань у кримінальному провадженні.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- структуру органів досудового розслідування та судових органів, їх повноваження;
- форми здійснення ними правозастосовної діяльності на стадії досудового розслідування та судового провадження;
- порядок збирання, дослідження, перевірки, оцінки та застосування доказів, захисту прав людини;
- підстави, умови і форми процесуальних дій та рішень;
- спеціальні вимоги щодо форми та змісту конкретних процесуальних документів;

вміти:

- орієнтуватися в системі кримінального процесу, слідчій та судовій практиці за матеріалами кримінальних проваджень;
- в межах допустимого робити аналіз і давати тлумачення правових норм, що регулюють порядок складання процесуальних документів.
- збирати фактичні дані, перевіряти та оцінювати їх достатність для прийняття правомірних процесуальних рішень;
- організовувати виконання прийнятих рішень.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правничої діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю

	умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК-2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК-3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК-4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК-6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК-7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК-8	Здатність бути критичним і самокритичним.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-1	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
	СК-5	Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.
	СК-6	Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.
	СК-9	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
	СК-10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
	СК-13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
	СК-14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
	СК-15	Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.
	СК-16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1. Загальні положення досудового розслідування.

Поняття, значення і завдання стадії досудового розслідування. Етапи досудового розслідування. Дізнання і досудове слідство, як форми досудового розслідування. Єдиний реєстр досудових розслідувань. Особливості розслідування кримінальних проступків. Поняття і значення загальних положень досудового розслідування. Підслідність та її види. Початок та місце провадження досудового розслідування. Строки дізнання і досудового слідства,

порядок їх продовження. Розгляд клопотань під час досудового розслідування. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. Об'єднання і виділення досудового розслідування. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами. Доручення слідчого. Використання науково-технічних засобів при проведенні досудового розслідування. Розслідування кримінальних правопорушень слідчою групою. Фіксування кримінального провадження. Процесуальні рішення. Повідомлення. Здійснення прокурорського нагляду, відомчого і судового контролю за законністю в діяльності органів розслідування.

Тема № 2 Слідчі (розшукові) і негласні слідчі (розшукові) дії.

Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій. Правила оформлення протоколу слідчої (розшукової) дії. Додатки до протоколу слідчої (розшукової) дії. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій.

Поняття, види та система негласних слідчих (розшукових) дій. Загальні положення про негласні слідчі (розшукові) дії. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Повідомлення осіб, щодо яких проводились негласні слідчі (розшукові) дії. Заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Заходи щодо захисту інформації, яка не використовується у кримінальному провадженні. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні, в інших цілях або передання інформації.

Тема № 3. Повідомлення про підозру.

Аналіз достатності зібраних матеріалів, які викривають особу, підозрювану у вчиненні кримінального правопорушення. Форма і зміст документів, які характеризують дану особу; джерела їх отримання. Випадки повідомлення про підозру. Форма та зміст письмового повідомлення про підозру. Строки вручення письмового повідомлення про підозру затриманій особі. Зміна повідомлення про підозру.

Тема № 4. Зупинення та закінчення досудового розслідування. Продовження строку досудового розслідування.

Поняття, підстави, умови та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування. Розшук підозрюваного. Підстави і процесуальний порядок відновлення досудового розслідування. Загальні положення закінчення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. Закриття кримінального провадження: підстави та процесуальний порядок. Підстави та процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності. Клопотання прокурора про звільнення особи від кримінальної відповідальності. Відкриття матеріалів кримінального провадження іншій

стороні. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Обвинувальний акт та його значення. Структура та зміст обвинувального акту. Додатки до обвинувального акту. Клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та його зміст. Вручення копій обвинувального акту, клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування. Систематизація і технічне оформлення матеріалів кримінального провадження.

Тема № 5. Підсудність та підготовче провадження.

Поняття і значення підсудності у кримінальному процесі. Підстави та порядок направлення кримінального провадження з одного суду до іншого. Автоматизована система документообігу суду. Поняття, сутність і завдання підготовчого судового провадження. Порядок і строки підготовчого судового провадження. Питання, які з'ясовуються суддею при підготовчому судовому провадженні. Рішення, які приймаються за результатами підготовчого судового провадження. Закриття кримінального провадження. Підстави і процесуальний порядок повернення обвинувального акту, клопотань про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру прокурору або за підсудністю. Призначення судового розгляду. Дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду. Закінчення підготовчого судового провадження. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.

Тема № 6. Судовий розгляд.

Сутність і значення стадії судового розгляду. Загальні положення судового розгляду матеріалів кримінального провадження. Безпосередність, усність, безперервність судового розгляду. Незмінність складу суду і рівність прав сторін у судовому розгляді. Учасники судового розгляду та наслідки їх неявки до суду. Підстави і порядок відкладення судового засідання, зупинення судового провадження. Розпорядок судового засідання. Заходи, які застосовуються до його порушників. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій під час судового розгляду. Проведення процесуальних дій у режимі відео конференції. Межі судового розгляду. Етапи судового розгляду, їх зміст. Суть, структура і завдання підготовчої частини судового засідання. Поняття і завдання судового слідства. Порядок дослідження доказів в судовому засідання. Спрощений порядок судового слідства. Порядок судових дебатів. Промови і репліки сторін. Останнє слово обвинуваченого. Процесуальний порядок постановлення судового рішення. Види судових рішень. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення. Поняття і значення вироку. Види вироків та їх зміст. Питання, що вирішуються судом при постановленні вироку. Порядок винесення ухвал у судовому засіданні. Ухвалення судового рішення і окрема думка судді. Проголошення судового рішення. Роз'яснення судового рішення.

Вручення копії судового рішення. Журнал судового засідання. Технічна фіксація перебігу судового засідання. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції. Спрощене судове провадження щодо кримінальних проступків. Провадження в суді присяжних.

Тема № 7. Провадження з перегляду судових рішень.

Види перегляду судових рішень у кримінальному процесі. Правова природа, сутність і завдання перевірки судових рішень в апеляційному порядку. Право на апеляційне оскарження. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Суди, які розглядають матеріали кримінального провадження в апеляційному порядку, їх повноваження. Порядок і строки апеляційного оскарження. Апеляція, її форма та зміст. Прийняття апеляційної скарги судом апеляційної інстанції. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова відкриття провадження. Підготовка до апеляційного розгляду. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Процесуальний порядок апеляційного провадження. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення. Рішення суду апеляційної інстанції. Вирок (ухвала про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру) суду апеляційної інстанції. Суть і завдання касаційного провадження. Право на касаційне оскарження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Порядок і строки касаційного оскарження. Касаційна скарга та її зміст. Відкриття касаційного провадження. Підготовка касаційного розгляду. Межі перегляду судом касаційної інстанції. Процесуальний порядок касаційного розгляду. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Судові рішення суду касаційної інстанції.

Тема № 8. Виконання судових рішень.

Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень. Набрання судовим рішенням законної сили. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням. Обов'язковість рішень суду. Порядок та строки звернення судового рішення до виконання. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні. Органи і служби, які виконують вирок і забезпечують виконання кримінальних покарань. Відстрочка виконання вироку. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку. Підстави для звільнення від відбування кримінального покарання. Умовно-дострокове звільнення від покарання і заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Застосування до засуджених примусового лікування та його припинення. Тимчасове залишення засудженого у слідчому ізоляторі. Умови утримання осіб, засуджених до позбавлення волі. Розгляд судом клопотання про зняття судимості. Нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 8							
Тема № 1 Загальні положення досудового розслідування.	26	4	6			16	залік
Тема № 2 Слідчі (розшукові) і негласні слідчі (розшукові) дії.	36	8	10			18	
Тема № 3 Повідомлення про підозру.	26	4	6			16	
Тема № 4 Зупинення та закінчення досудового розслідування. Продовження строку досудового розслідування.	30	6	6			18	
Тема № 5 Підсудність та підготовче провадження.	22	2	4			16	
Тема № 6 Судовий розгляд.	26	4	6			16	
Тема № 7 Провадження з перегляду судових рішень.	26	4	6			16	
Тема № 8 Виконання судових рішень.	18	2	2			14	
Всього за семестр № 8:	210	34	46			130	

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 6							
Тема № 1 Загальні положення досудового розслідування.	26	2	2			22	залік
Тема № 2 Слідчі (розшукові) і негласні слідчі (розшукові) дії.	28	2	4			22	
Тема № 3 Повідомлення про підозру.	26	2	2			22	
Тема № 4 Зупинення та закінчення досудового розслідування. Продовження строку досудового розслідування.	28	2	4			22	
Тема № 5 Підсудність та підготовче провадження.	26	2	2			22	
Тема № 6 Судовий розгляд.	26	2	2			22	
Тема № 7 Провадження з перегляду судових рішень.	26	2	2			22	
Тема № 8 Виконання судових рішень.	24	2	2			20	
Всього за семестр № 8:	210	16	20			174	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема № 1. Загальні положення досудового розслідування		
1. Розгляд клопотань під час досудового розслідування 2. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування. 3. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування.		1, 2, 7, 8, 9, 10, 18, 19, 22, 30
Тема № 2 Слідчі (розшукові) дії та негласні (слідчі) розшукові дії		
1. Слідчий експеримент, види та підстави проведення. 2. Обшук, підстави та вимоги проведення. 3. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій. 4. Фіксація ходу та проведення негласних слідчих (розшукових) дій.		1, 2, 7, 9, 18, 20, 26, 29, 30

Тема № 3. Повідомлення про підозру.		
	1. Допит підозрюваного. 2. Зміна і доповнення підозри.	1, 2, 7, 9, 18, 19, 22, 25, 30
Тема № 4. Зупинення та закінчення досудового розслідування. Продовження строку досудового розслідування.		
	1. Загальні положення продовження строку досудового розслідування. 2. Порядок продовження процесуального строку досудового розслідування.	18, 19, 21, 22, 24, 25, 28, 30
Тема № 5. Підсудність та підготовче провадження.		
	1. Питання, що з'ясовує суддя при підготовчому провадженні 2. Порядок підготовчого провадження та строки підготовчого провадження.	1, 2, 13, 18, 19, 22, 23, 24, 27, 30
Тема № 6. Судовий розгляд.		
	1. Учасники судового розгляду, їх права та обов'язки. 2. Наслідки неявки до суду учасників судового розгляду. 3. Межі судового розгляду. Підстави та порядок зміни обвинувачення в суді. 4. Рішення, які приймаються судом першої інстанції.	1, 2, 13, 18, 19, 22, 23, 24, 27, 30
Тема № 7. Провадження з перегляду судових рішень.		
	1. Право на апеляційне оскарження. 2. Вимоги до апеляційної скарги. 3. Право на касаційне оскарження. 4. Вимоги до касаційної скарги. 5. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.	1, 2, 13, 18, 19, 22, 23, 24, 27, 30
Тема № 8. Виконання судових рішень.		
	1. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку 2. Підстави для звільнення від відбування кримінального покарання.	1, 2, 13, 18, 19, 22, 23, 24, 27, 30

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Початок досудового розслідування.
2. Поняття підслідності у кримінальних провадженнях, порядок її визначення.
3. Об'єднання та виділення матеріалів досудового розслідування.
4. Місце проведення досудового розслідування та строки досудового розслідування.
5. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій.
6. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
7. Процесуальне закріплення результатів проведення слідчих (розшукових) дій.
8. Випадки повідомлення про підозру.
9. Повідомлення про підозру окремої категорії осіб.
10. Підстави і умови зупинення досудового провадження.

11. Форми закінчення досудового розслідування.
12. Підстави і умови закриття кримінального провадження.
13. Загальні положення продовження строку досудового розслідування.
14. Підсудність кримінальних проваджень та її види.
15. Підготовче судове провадження і його особливості.
16. Завдання і значення стадії судового розгляду.
17. Склад суду першої інстанції, незалежність складу суду при розгляді кримінального провадження.
18. Змагальність і диспозитивність судового розгляду.
19. Межі судового розгляду. Підстави та порядок зміни обвинувачення в суді.
20. Рішення, які приймаються судом першої інстанції.
21. Сутність, завдання і значення апеляційного провадження.
22. Сутність, завдання і значення касаційного провадження.
33. Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами.
24. Сутність, значення та завдання стадії виконання вироку.
25. Питання, що вирішуються судом у стадії виконання вироку й порядок їх вирішення.

5.1.2. Теми курсових робіт

- 1.
- 2.
- 3.

5.1.3. Теми наукових робіт

- 1.
- 2.
- 3.

6. Методи навчання

Лекції із застосуванням прозірок (мультимедійні та бінарні); при проведенні практичних та семінарських занять моделювання ситуативних задач, тренінги, рольові ігри, рішення задач відповідно до тем.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

Контрольні питання до екзамену:

1. Завдання і засади досудового розслідування.
2. Слідчий органів досудового розслідування поліції України, його правовий стан та процесуальні повноваження.
3. Види оглядів. Підстави і порядок їх проведення. Процесуальні особливості проведення огляду.
4. Форми і види взаємодії слідчого із поліцією.

5. Поняття та значення процесуальних документів при проведенні досудового розслідування.
6. Підстави та процесуальний порядок проведення освідування особи.
7. Види експертиз та досліджень, які проводяться в експертно-криміналістичних підрозділах МВС України; порядок їх призначення і провадження.
8. Класифікація процесуальних документів при проведенні досудового розслідування, їх зміст і форма.
9. Вимоги до форми та порядку складання процесуальних документів при проведенні досудового розслідування.
10. Особливості кваліфікації злочину слідчим при внесенні відомостей про кримінальні правопорушення до Єдиного реєстру досудового розслідування.
11. Збирання, перевірка і оцінка слідчим доказів, які необхідні для обґрунтування кваліфікації злочину.
12. Визначення підслідності матеріалів досудового розслідування слідчим. Розв'язання суперечок про підслідність. Форма і зміст постанови про передачу матеріалів досудового розслідування за підслідністю.
13. Форми закінчення досудового розслідування.
14. Зміст і форма відомостей, які вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань та їх строки.
15. Початок досудового розслідування. Зміст і форма письмового повідомлення прокурору про початок досудового розслідування.
16. Поняття і процесуальний стан потерпілого на стадії досудового розслідування. Підготовка, допит і складання протоколу допиту потерпілого.
17. Діяльність по забезпеченню відшкодування (компенсації) шкоди потерпілому. Процесуальні документи, що складаються в процесі забезпечення відшкодування шкоди та можливої конфіскації майна, їх форма та зміст.
18. Вирішення цивільного позову в кримінальному провадженні.
19. Підстави та порядок призначення експертизи. Форма та зміст клопотання про призначення експертизи.
20. Підготовка до допиту свідка, його виклик. Допит і складання протоколу допиту свідка. Проведення допиту у режимі відео конференції під час досудового розслідування.
21. Процесуальне оформлення, організація і проведення тимчасового доступу до речей і документів.
22. Процесуальне оформлення, організація і проведення обшуку у житлі чи іншому володінні особи.
23. Поняття та процесуальний порядок вилучення, огляду речових доказів. Форма і зміст протоколу огляду речових доказів. Порядок їх зберігання та вирішення питання про них.
24. Поняття підозрюваний у кримінальному провадженні. Рішення слідчого про затримання особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення. Процесуальне оформлення затримання даної особи.

25. Поняття та процесуальний стан захисника. Порядок залучення, відмови або заміни від захисника на досудовому слідстві.
26. Організація, проведення та процесуальне оформлення пред'явлення особи для впізнання. Форма та зміст протоколу даної слідчої (розшукової) дії. Проведення впізнання у режимі відео конференції під час досудового розслідування.
27. Діяльність по вивченню особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення.
28. Процесуальний порядок проведення та оформлення пред'явлення речей для впізнання. Форма та зміст протоколу даної слідчої (розшукової) дії. Проведення впізнання у режимі відео конференції під час досудового розслідування.
29. Процесуальний порядок отримання зразків для експертизи. Форма та зміст відповідних документів.
30. Процесуальний порядок проведення допиту декількох осіб для з'ясування причин розбіжностей у їхніх показаннях.
31. Організація та проведення слідчого експерименту. Форма та зміст протоколу даної слідчої (розшукової) дії.
32. Випадки повідомлення про підозру. Зміст письмового повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру.
33. Підготовка й проведення допиту підозрюваного.
34. Застосування слідчим до підозрюваного запобіжного заходу. Форма, зміст та вимоги до клопотання про застосування запобіжного заходу.
35. Застосування аудіо- та відеозапису при провадженні слідчих (розшукових) дій. Процесуальне оформлення застосування технічних засобів фіксування кримінального провадження.
36. Строки тримання під вартою підозрюваного, порядок та умови їх продовження. Назва, форма та зміст відповідних документів, що складаються при вирішенні питання щодо продовження строків тримання під вартою.
37. Поняття висновку експерта та його зміст.
38. Поняття закриття кримінального провадження. Процесуальний порядок, структура та зміст даного документу.
39. Повідомлення підозрюваному, його захиснику про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування. Форма і зміст відповідних документів.
40. Повідомлення потерпілому (цивільному позивачу), його представнику про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування. Форма і зміст відповідних документів.
41. Складання обвинувального акту і реєстру матеріалів досудового розслідування. Форма і зміст відповідних документів.
42. Процесуальний порядок об'єднання та виділення матеріалів досудового розслідування. Форма і зміст відповідних документів.
43. Процесуальні основи та порядок створення слідчих та слідчо-оперативних груп.

44. Строки досудового розслідування у кримінальному провадженні, порядок і умови їх продовження. Назва, форма та зміст відповідного документу про продовження строків досудового розслідування.
45. Розгляд клопотань під час досудового розслідування. Форма і зміст відповідних постанов.
46. Підстави та порядок зупинення досудового розслідування, коли підозрюваний переховується від органів слідства та суду і його місцезнаходження невідоме. Зміст постанови про зупинення досудового розслідування.
47. Підстави та порядок зупинення досудового розслідування, коли підозрюваний захворів на тяжку хворобу, яка перешкоджає його участі у кримінальному провадженні, за умови підтвердження цього відповідним медичним висновком. Зміст постанови про зупинення досудового розслідування.
48. Поняття примусових заходів медичного характеру та їх види.
49. Підготовка матеріалів для проведення психіатричної експертизи. Зміст постанови про призначення такої експертизи і основні питання, які необхідно поставити для вирішення експертам.
50. Закінчення досудового розслідування у кримінальному провадженні про кримінальні правопорушення чи суспільно-небезпечні діяння, вчинені неповнолітніми. Форма і зміст відповідних процесуальних документів.
51. Обставини, що підлягають встановленню під час досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх.
52. Обставини, що підлягають встановленню під час досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру.
53. Підсудність. Підготовче провадження.
54. Загальні положення судового розгляду.
55. Межі судового розгляду.
56. Процедура судового розгляду.
57. Судові рішення.
58. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.
59. Виконання судових рішень.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проекти; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить

оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр} + \text{Результат самостійної роботи за семестр}}{2} \right) * 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. ***Присутність здобувачів на проведенні***

підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова. Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\text{Підсумкові бали на навчальній дисципліні} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\text{Підсумкові бали на навчальній дисципліні} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр} + \text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{2}$$

У цьому розділі також повинні бути розроблені чіткі критерії оцінювання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (*робота на семінарських, практичних, лабораторних та інших аудиторних заняттях, самостійна робота, виконання індивідуальних творчих завдань*) та підсумкового контролю. Кафедра визначає вимоги до здобувачів стосовно засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної роботи. Наприклад:

Робота під час навчальних занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, виконати практичне завдання тощо	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82 – 89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
75 – 81		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
68 – 74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
60 – 67		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
35–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1–34		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.

- Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кримінальний кодекс України// Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
  3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, Ст.88 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
  4. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, Ст.379 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
  5. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>
  6. Інструкція з організації діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0919-17#Text>
  7. Кримінальний процес : навч. посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша [та ін.] ; НУ «Одеська юридична академія» [Електронне видання]. – Одеса : Фенікс, 2020. – 582 с URL: <https://hdl.handle.net/11300/16211>
  8. Кримінальний процес: підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с. URL: https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/kryminal-nyy-protses_LDUVS.pdf
  9. Кримінальний процес: підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 2. 616 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2820/3.pdf>
  10. Кримінальний процес : підруч. / Бойко О.П., Гаркуша А.Г., Захарко А.В., Литвинов В.В., Рогальська В.В., Сербін М.М., Солдатенко О.А., Федченко В.М., Черняк Н.П./ кер. авт. кол. д-р юрид. наук, доц. О.Ф. Кобзар. – У 2-х ч. Ч. 1. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017 – 337 с. URL: https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Krym_protse_pidruchnyk-1.pdf
  11. Кримінальний процес : підручник / Ю. М. Грошевий, В. Я. Тацій, А. Р. ТуманК82 та ін. ; за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, О. Г. Шилю. - Х. : Пр;2013.-824 с URL: <http://kizman-tehn.com.ua/wp-content/uploads/2017/09/Krim-protse-Tatsiy.pdf>

Додаткова

1. Гловюк І., Дроздов О., Тетерятник Г., Фоміна Т., Рогальська В., Завтур В. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах

- воєнного стану: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України. Видання 2. Електронне видання. ДніпроЛьвів-Одеса-Харків, 2022. Станом на 03 травня 2022. 80 с.
2. Доказування у кримінальному провадженні : курс лекцій / О. О. Бондаренко, Г. І. Глобенко, В. В. Романюк та ін. ; за заг. ред. О. О. Юхна ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Ф-т №1, Каф. кримінал. процесу та організації досуд. слідства. - Харків : ХНУВС, 2018. - 156 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4400>
  3. Досудове розслідування: навч. посібник / Р. І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю. В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю. А. Комісарчук та А. Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с.
  4. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: навч. посіб. / Л. Д. Удалова, М. А. Макаров, Ю.І. Азаров, С. О. Заїка, О. В. Кубарева, О. В. Римарчук, В. В. Рожнова, Д. О. Савицький, А. В. Форостяний, О. Ю. Хабло. Видання 5-те, переробл. і доповн. Київ, 2020. 497 с. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/kafedru/kkp/2020/pytannia_vidp_2020.pdf
  5. Кримінальний процес України: у питаннях і відповідях : навч. посіб. / [кол. авт.: Абламський С. Є., Глобенко Г. І., Романюк В. В. та ін.]; за заг. ред. Т. Г. Фоміної; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. 300 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/11295>
  6. Лобойко Л.М., Банчук О.А. Кримінальний процес: Навчальний посібник. К.: Ваіте, 2014. 280 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/9/2/358176.pdf>.
  7. Організаційно-правові засади діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : монографія / В. Г. Дрозд, А. В. Пономаренко, С. Є. Абламський, Л. В. Гаврилюк та ін. ; Держ. наук.-досл. ін.-т. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 352 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/91fc9c32-8a97-4382-8b13-6ad710ae46fc/content>.
  8. Практикум зі складання процесуальних документів : навч. посібник / Кол. авт. – 2-е вид., перероб. і доп. – Дніпро : Ліра ЛТД, 2017. – 308 с.
  9. Щербаковський М.Г. Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні : монографія / М. Г. Щербаковський. – Харків : В деле, 2015. – 560 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0dd2821b-1646-4d5c-965f-c20e08dc1479/content>.

Рішення Європейського суду з прав людини:

1. Рішення Європейського суду з прав людини «Бургас проти України» від 18.12.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>.
2. Рішення Європейського суду з прав людини «Дудка проти України»

- від 04.11.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>.
3. Рішення Європейського суду з прав людини «Карельський та інші проти України» від 06.12.2018 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_d43
  4. Рішення Європейського суду з прав людини «Кін проти України» від 18.12.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>.
  5. Рішення Європейського суду з прав людини «Криволапов проти України» від 02.10.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>.
  6. Рішення Європейського суду з прав людини «Маріянчук та інші проти України» 17.01.2019 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>.
  7. Огляд рішень Європейського суду з прав людини проти України за липень 2020 року URL: https://su.arbitr.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/sud5021/Oglyad_zh_lypen_2020.pdf.
  8. Огляд рішень Європейського суду з прав людини проти України за грудень 2020 року URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ESPL_12_2020.pdf.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.president.gov.ua> - офіційний веб-сайт Президента України.
2. <http://www.portal.rada.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> - офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://mvs.gov.ua> - офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
5. <http://www.court.gov.ua/vscourt> - офіційний веб портал судової влади в Україні
6. <http://www.scourt.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховного Суду України.
7. <http://sc.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ.
8. <http://www.sbu.gov.ua> - офіційний веб-сайт СБУ.
9. <http://www.gp.gov.ua> - офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
10. <http://www.minjust.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
11. <http://www.reyestr.court.gov.ua> - єдиний реєстр судових рішень в Україні.
12. <http://www.police.ua> - Форум працівників МВС України.

13. <http://vkka.gov.ua> - офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури.
14. <http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського <http://univd.edu.ua/>Офіційний сайт Харківського національного університету внутрішніх справ
15. <http://korolenko.kharkov.com/> Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко <http://pravo.biz.ua/> Юридична бібліотека